

# 4 MUUSIKA

**Tõrva neidudekoori kontserti olid kuulamas ka sõbrad Norrast** Trondheimi linna lähelt. Seal tegutseb Tõrva sõpruskogudus. Koguduste vahel on soojad suhted juba 15 aastat. Kolm aastat tagasi käisid mõned tõrvalased, kelle hulgas oli neidudekoori tüdrukuid, ka Norras külas. Külalised nautisid kontserti väga ning muljed olid nii head, et nad kutsusid neid Norrasse esinema ning külla.

## LÄTI UUDIS

### Valka suurvald valis juhtfigure

Esmaspäeval toimunud Valka uue omavalitsuse istungil jätkati juhtide valimisega. Kui esimesel istungil toetasid volinikud omavalitsuse juhiks saamisest senist Valka rajooni juhti Kārlis Albergsit ja tema asetäitjana Viesturs Zariņšit roheliste ja põllumeeste ühendusest, siis seekord hääletati ametisse teine asetäitja ja tegevdirektor.

Esimesel korral otsustati, et piirduks vaid ühe aseesimehega, kuid pärast istungi lõppu vestles Albergs Rahvapartei esindajatega koostööst ja viimaste esindatusest volikogus. Leiti, et ka nende hulgast peaks keegi asetäitja rollis olema.

Ainus kandidaat oli Valka senine linnapea Unda Ozoliņa ja tema selle koha ka sai. «Kui jutt käib meeskonnatööst, on see igati loogiline samm,» ütles Ozoliņa. «Viestursi hallata on eelkõige juriidilisi teadmisi nõudvad valdkonnad, mina vastutan hariduse, spordi, kultuuri ja välis-suhete eest.»

Tegevdirektori kandidaadid olid rahvaparteilane Aivars Cekuls, kodanike ning roheliste ja põllumeeste ühenduse poolt senine Valka vallavanem Guntis Baškis. Salajasel hääletusel sai ühe hääle rohkem Baškis.

### Smiltene jääb haiglata

1. septembrist ei finantseeri riik teiste väikehaiglate hulgas enam ka Smiltene Punase Risti haigla tegevust. Raviasutus muutub ambulatoorseks tervisekeskuseks ning kirurgiliste ja günekoloogiliste probleemide puhul tuleb smiltenelastel maha sõita pikem tee.

Üks põhjus on, et haigla pole täitnud kehtestatud nõudeid: võtta vastu 400 sünnitust ja teha 2500 operatsiooni aastas.

Tervisekeskus tähendab traumapunkti, ambulatoorset osakonda ja ööpäevaringset vältimatut abi.

### Kultuurimaja renoveerimine küsimärgi all

Hiljuti rõõmustasid Valka elanikud linna kultuurimaja renoveerimise esimese järgu lõppemise üle. Ühtlasi püsis usk ja veendumus, et töö jätkub. Veel 16. juunil oldi linnavalitsuses kindlad, et riik annab raha ka teiseks etapiks.

Nüüd on selge, et valitsuse lubatud 236 549 latti loota pole, mis tähendab, et omavalitsus peab riigikassast laenu võtma.

Valka uue omavalitsuse volinikud pole ses küsimuses üksmeelel, kuna arvestada tuleb liitunud valdade ja sealsete vajadustega, sest ka neil on pooleliolevaid objekte ja võetud laenu.

Vaidlusi kutsuvad esile muu hulgas ka kultuuriasutuste toolid, mida on kokku 400. Paljudes tekitab nurinat, et nende tükihind on praeguse seisuga väga kallis: 140 latti.

Uudised pärinevad Valka ajalehest Ziemeļlatvija.



Hoolimata äsjasest laulupeol viibimisest jagus neidudel energiat ka kodupaigas esinemiseks.

Liina Muru

## Tõrva neidud esitlesid heliplaate

**Teisipäeva õhtul toimus Tõrva kammersaalis «Laululahingu» saates tuntust kogunud kohaliku neidudekoori tänukontsert toetajatele. Ühtlasi esitlesid neid oma kaht vastset heliplaati.**

Liina Muru  
suvereporter

Tänuüritusele oli kogunenud saalitäis rahvast ning neidude siseneimisel ei tahtnud aplaus vaibuda.

Esitatavad palad olid jagatud kahte ploki, mille vahel esinesid laulustuudio solistid. Kuna kontserdile eelnenud nädalavahetusel oli laulupidu, milles neiduki osalesid, väitis koori dirigent Maie Kala, et väsimus suurest peost võib veel veidi tunda anda. Neidude laulust ja säravatest silmadest see siiski välja ei paistnud.

Ka kontserdi lõpus kõlas kõrvulukustav aplaus, mille järel tuli kordamisele «Laululahingu» saateski tüdrukute esituses kõla-

nud «Amarillo», mida kõik soovivad kaasa laulsid.

Pärast kontserti kinkisid lauljad toetajatele ja abilistele oma duubelkogemiku «Laululahingu» paladega. Erilise tänu osaliseks said ka Helme ja Tõrva omavalitsused, kes neidude edule kaasa on aidanud.

Tõrva linnapea Agu Kabrits õnnitles neid kordamineku puhul. «Arvan, et laulupeo kaunis moto »Ühes hingamine« on inspireeritud just teist,» kiitis linnapea kooriliikmete ühtehoidvust ning koostööd.

Kuid sellega üllatused ei lõppenud, sest lauljad olid teinud kingituse ka oma juhendaja Maie Kalale. «See on kingitus inimesele, keda võib nimetada kogu asja peasüüdlaseks,» sõnasid neid, enne kui oma õpetajat kallistama asusid.

Kuigi sel suvel ootab koori ees veel palju esinemisi, koormus lauljaid ei heiduta. «Eks terve suvi ole üritusi täis, aga see on pigem tore kui väsitav,» rääkis suveplaanidest koori liige Deivi Kivi.

## Kirik-kammersaalis kuuleb laupäeval armastusduette

**Laupäeval algusega kell 20 tulevad Tõrva kirik-kammersaalis ettekandele kuulsad armastusduetid tuntud ooperitest. Neid pakub kuulajatele Pärnu Ooper.**

Andrus Kallastu  
Pärnu Ooperi intendant

Pärnu Ooper on ennegi Tõrvas kontserte ja etendusi kuulata-vaadata pakkunud. Seekord on kavas kuulsad armastusduetid tuntud ooperitest: Donizetti ooperitest «Armujook» ja «Lucia di Lammermoor», Gounod' ooperist «Romeo ja Julia» ning Massenet' ooperist «Manon».

Soprani ja tenori duetid on ooperites kesksed. Kahe kõrge hääle ühinemine annab heliteosele erilise emotsionaalsuse. Need duetid on tihti ka vastandlikud, täis pisaraid, hurma ja otsest seksuaalsust. Laval on reeglina ju kaks armastajat, kes valmis tunnete nimel surema, ning publikki saab nende suurest kirest osa.

### Pühitsetud paar

Ooperiga on alati kaasas käinud põhimõte, et sopran ja tenor moodustavad n-ö «pühitsetud paari». Tenor on tavaliselt ooperite kangelane ja sopran kangelanna. Ooperite kangelased kulutavad palju aega halastust anudes, julma saatust needes või möödunud õnnelikke aegu meenutades. Viimases vaatuses nad tihti surevad.

Enamikul ooperite kangelastest



Andrus Kallastu (vasakult) klaver, Kai Kallastu, sopran ja Roland Liiv, tenor.

Indrek Aija

on vähemalt üks suur aaria ja ansambleid, milles väljendatakse peategelaste õnnest joobumist või meeleheidet. Keegi kangelastest sureb või läheb hulluks, pimestades samal ajal publikut oma vokaalse akrobatiikaga. Sellised duetid on lummanud nii suuri lauljaid kui publikut ning vallutanud maailma.

Legendaarseimad ooperilavade armastajapaarid on olnud Dame Nellie Melba ja Enrico Caruso, Maria Callas ja Giuseppe di Stefano, Renata Tebaldi ja Carlo Bergonzi, Victoria de los Angeles ja Jussi Björling, Angela Georghiu ja Roberto Alagna, Anna Netrebko ja Rolando Villazon.

Ka on ooperilavade armastajapaaride nimekirjaga ühinenud

Kai Kallastu ja Roland Liiv, kes toovad väärtusliku ja hinge puudutava ooperimuusika minevikust 21. sajandi kuulajate ellu.

Kallastu suursugune hääle ja Liivi sugestiivne tenor on jõulised ning annavad edasi ooperistseenide intiiimset inimhingede keemiat, tekitades kosmilisi säde-meid. Vokaalseid ahvatlusi tasa-kaalustab sisemine sära ja nii peakski lavalolijast moodustuma unistuste paar.

### Möllav muusika

On laval püha või patune armastus? Kes on neid laulmas kuulnud, saab aru: Kallastu ja Liiv ei vaja lavale pilkupüüdvaid kaunistusi või hirmkallist pro-

duktsiooni, et tunnetetuld lendama panna. Nende karakterid purskuvad esile mõllust, mida pakub muusika. Pärnu Ooperi armastusstseenide kõrge oktaanarvuga antoloogiat koidab oma heidutava vokaalse dramatismiga.

Kallastu ja Liiv rõhutavad rõõmu loomingulisest koostööst. Ei ole just sagedane, et lauljad on ühel lainel, armastavad sama repertuaari ning jagavad hääle ilu-ideaali. Hääle peab olema nagu hea parfüüm, mis kaunistab ilusaid ja meeldejäävaid meloodiaid.

Kuigi koostöö pakub neile tihti palju lõbu, on Kallastu ja Liiv eelkõige täielikult muusikale pühendunud kunstnikud. Esimest korda esinesid nad koos Rossini «Väikse piduliku missa» ettekannetel ja tundsid kohe ühist keemiat ja sobivust, midagi väga erilist. Seejärel hakatigi plaanima armastusduetteid ja -stseenide kava.

Armastusstseenide kontsertettekandel aprillis nautisid lauljad publiku sooja vastuvõttu. Üheskoos leiti, et projektiga tuleb edasi liikuda ja see lavale seada.

Kõik algselt plaanis olnud duetid seekord kavva ei jõudnud. Vaja oli valik teha. On duette, mis lõpevad surmaga, nagu «Traviata» või «Manonis». Need jäid välja ja selles kavas keskendusid lauljad vaid muretule armastusele.

Esinejad loodavad, et see kontsert oma suurepärase muusikaga kuulub emotsionaalselt kergesti mõistetavate ja nauditavate hulka ja kutsuvad kõiki ooperisõpra Tõrva muusikast osa saama.



### Neljapäevast neljapäevani

Neljapäev, 9. juuli

**Otepää kultuurikeskuse kinos kl 20** «Muumide ohtlik jaanipäev». Perefilm.

Reede, 10. juuli

**Tõrva gümnaasiumi pargis kl 19** maastikujalgrattasõidu 1. etapp. Info: www.valgamaas.ee

Laupäev, 11. juuli

**Pühajärve puhkekeskuse pargis kl 12** jooks ümber Pühajärve. Lotte lastejooksu start kell 11. Lastejooksudele on oodatud lapsed vanuses 3–12 a. Info: www.stamina.ee

**Valga Jaani kirikus kl 18** orelipooltund organist Ester Liinakult.

**Tõrva kirik-kammersaalis kl 20** kontsert «Armastusduetid». Laulavad Roland Liiv ja Kai Kallastu Pärnu Ooperist.

Pühapäev, 12. juuli

**Valga keskaadionil kl 10** rahvusvaheline koertenäitus. Osaleb üle 600 koera paljudest eri tõugudest.

**Karula vallas Ödre järve ääres** Karula-Kaika triatlon (Rebase-mõisa küla, Lüllemäe-Litsmetsa mnt 8. km). Registreerumine kella 14.30–15. Start kell 15.15 Ödre järve idakaldalt. Info: Spordiklubi Karula, tel 516 1479 ja MTÜ Kaikamäe, tel 505 4669.

Esmaspäev, 13. juuli

**Valgas kl 18** turniirbridži 1. turniir «Kalle-35». Info: www.valgalv.ee

Teisipäev, 14. juuli

**Tõrvas** kohtumine sarjast «Juured»: Eesti Rahva Muuseumi direktor etnoloog Ferdinand Linnus ja tema poeg professor Jüri Linnus. Väljasõit Tartusse Eesti Rahva Muuseumi ja Raadi kalmistule kell 12 Tõrva kesklinna ja kaupluse Tõrvik juurest.

**Valgas Pedeli ääres kl 18** petangi seriaali 3. etapp. Info: www.valgamaas.ee

**Otepää kultuurikeskuses XXIII PÄRNU FILMIFESTIVAL.** Kl 19 «Revolutsiooni Pühas tules», film Garri Kasparovist. Kl 21 «Svetlana», film Stalini tütre Svetlana Allilujevast.

**Otepää Maarja kirikus kl 20** Bonzo suvetuur «Ei saa mitte vaiki olla».

Kolmapäev, 15. juuli

**Otepää kultuurikeskuses XXIII PÄRNU FILMIFESTIVAL.** Kl 19 «Pääsuke». «Jagatud lapsed – Jelle ja Abe» Kl 21 Eesti rahva auhinna võitnud film (selgub 11. juulil). «Mägedes on Pustelnikud».

**Valgas Pedeli jõe puhkemaja juures kl 12** Valga avatud noortekeskuse suvehooaja avamine. Võistlused ja mängud. Info tel 766 1678, 512 4285, valgaank@gmail.com, www.valgakultuurikeskus.ee

Neljapäev, 16. juuli

**Valgas Pedeli ääres kl 13** korvpalliturniir. Info tel 766 1678, 512 4285, valgaank@gmail.com, www.valgakultuurikeskus.ee

**Otepää kultuurikeskuses XXIII PÄRNU FILMIFESTIVAL.** Kl 19 «Lahkumine». «Saagu valgus!» «Pühitsetud tantsija». Kl 21 «Johnny Cash Folsomi vanglas».